

Qualis
KVALITETSSÄKRING

Qualis Granskningsrapport

Enångers skola
Hudiksvall

Granskning genomförd i november
2017 av Leif Jarlén & Sören Levén

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
En kort presentation – Enångers skola	2
Genomförande av arbetet med självvärdering och granskning	3
Verksamhetens kvalitet inom elva områden	4
A. Kunskaper och färdigheter	4
B. Normer och värden	6
C. Elevernas ansvar för eget lärande	8
D. Arbetsätt och lärarroll	9
E. Delaktighet.....	10
F. Organisation	11
G. Styrning och ledarskap	13
H. Kommunikation.....	14
I. Kompetens	15
J. Resursutnyttjande	17
K. Image	18
Slutomdöme	19
Bilaga: sammanställning av poäng	21

Sammanfattning

Enångers skola i Hudiksvalls kommun är en kommunal grundskola. Skolan erbjuder undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6 och har innevarande läsår sammanlagt 126 elever, varav 53 elever från förskoleklass till år 2 och 73 elever från år 3-6. Skolan ligger centralt i samhället, men många elever kommer också från den kringliggande landsbygden och därför är det många som åker skolskjuts. Samtliga elever i årskurs 6 nådde lägst målen i samtliga ämnen vårterminen 2017. Arbetet med Qualis startade år 2015. Vid denna första granskning uppgår poängen till 97 och skolan är därmed certifierad enligt Qualis kvalitetssäkringssystem, där kravet är minst 60 poäng totalt och lägst steg 3 inom samtliga kvalitetsområden.

Enångers skola erbjuder en mycket god lärmiljö i ljusa och välutrustade lokaler. Skolan har en engagerad och kunnig ledning, engagerade lärare och övriga medarbetare samt välmotiverade elever. Ett gediget värdegrundsarbete, en organisation med genomtänkta uppdrag samt en tydlig styrning och ett tydligt ledarskap förstärker den goda lärmiljön. Detta leder också till trygghet, trivsel och stor delaktighet hos elever, vårdnadshavare och personal. Vidare har skolan ett välutvecklat och mycket väl fungerande system för resursuppföljning vilket personalen är väl insatt i.

När gäller det fortsatta utvecklings- och förbättringsarbetet är det två områden skolan bör prioritera. Vad gäller huvudprocesserna handlar det om Elevernas ansvar för det eget lärande och i första hand de yngre eleverna. Att lärarna stimulerar eleverna att bedöma sina egna resultat, reflektera över sitt eget lärande och utveckla olika sätt att lära ser vi exempel på i skolans progressionstänkande och i användandet av olika former av kamratbedömningar. Det är dock klart mer utvecklat bland de äldre eleverna medan det behövs ett mer systematiskt arbete med de yngre eleverna. Att arbeta mer med IUP och utvecklingssamtalen kan hjälpa de yngre eleverna att nå samma nivå. Här är lärarens insatser viktiga. Det andra förbättringsområdet, som vi vill lyfta fram gäller Kompetens. Vi ser inga bevis för att kompetensutvecklingen systematiskt grundas på utvärderingar med koppling till skolans och fritidshemmets långsiktiga utveckling. Att skolan och fritidshemmet tillämpar framgångsrika metoder för att rekrytera personal på kort och lång sikt är ett annat område som skolan idag arbetar aktivt med, men som kan utvecklas ytterligare.

En kort presentation – Enångers skola

Enångers skola i Hudiksvalls kommun är en kommunal grundskola. Skolan erbjuder undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6 och har innevarande läsår sammanlagt 126 elever, varav 53 elever från förskoleklass till år 2 och 73 elever från år 3-6. Skolan ligger centralt i samhället men många elever kommer från den kringliggande landsbygden och därför är det många som åker skolskjuts.

Skolan som är byggd på 1960-talet är nyrenoverad och har ljusa, välutrustade och trivsamma lokaler. Skolan har vackra omgivningar med många grönytor och välutrustade lektytor samt idrottsplaner och idrottshall. Skolan och fritidshemmet har väl fungerande arbetslag och en tydlig struktur. Elevhälsan består av skolsköterska, kurator och speciallärare. Vidare finns en bibliotekarie på deltid och en SYV:are vid behov. Skolan leds av rektor Tina Fagerström

samt biträdande rektor Annelie Brynildsen. Biträdande rektor är också platsansvarig för Njutångers skola. Skolan har också en stödfunktion i form av en administratör.

Genomförande av arbetet med självvärdering och granskning

Skolans alla arbetslag och ledningen har före vårt besök genomfört självvärderingar av Qualis kvalitetskriterier inom elva olika områden. Ledningen har lämnat en skriftlig redovisning av hur arbetet bedrivs inom de elva områdena samt vilka utvärderings- och förbättringsmetoder skolan använder sig av. Ledningen har även kompletterat med planer och rapporter för att belysa skolans kvalitet. Dessutom har kvantitativa tal redovisats inom kvalitetsområdena Kunskaper och färdigheter, Organisation, Kompetens och Resursutnyttjande.

Bland de utvärderingsmetoder som skolan har använt finns Qualis enkäter till elever, föräldrar/vårdnadshavare och personal. Av skolans 126 elever har 113 svarat (90 procent). En förälder/vårdnadshavare per elev har erbjudits att svara på enkäten till föräldrar/vårdnadshavare. Enkäten har besvarats av 99 föräldrar/vårdnadshavare av totalt 126, vilket innebär 86 procents svarsfrekvens. Av skolans 24 personal har 20 svarat (83 procent). Vi har tagit del av allt material i god tid före besöket. Under vårt besök har vi också intervjuat ledning, personal, elever och föräldrar/vårdnadshavare, motsvarande tio grupper.

Nedan redovisas resultatet av arbetslagens och ledningens självvärderingar. Längst till höger i tabellen redovisas den bedömning som vi granskare har gjort.

Tabell 1: Självvärdering och extern värdering

Kvalitetsområde	Arbetslag fritidshem	Arbetslag F-6	Självvärdering rektor	Extern värdering granskare
A. Kunskaper och färdigheter	6	6	6	6
B. Normer och värden	6	7	6	6
C. Elevernas ansvar för eget lärande	4	5	4	4
D. Arbetsätt och lärarroll	5	5	5	5
E. Delaktighet	6	4	6	6
F. Organisation	7	7	7	7
G. Styrning och ledarskap	7	5	7	6
H. Kommunikation	4	4	4	4
I. Kompetens	4	4	4	4
J. Resursutnyttjande	7	7	7	7
K. Image	3	3	3	3

Verksamhetens kvalitet inom elva områden

A. Kunskaper och färdigheter

Skolan har genomtänkta och väl fungerande rutiner för att följa upp och dokumentera kunskapsresultaten på individnivå. Av "Handlingsplan för elevhälsan för Enångers och Njutångers skolor HT 2017 och VT 2018" framgår vidare att skolan snabbt sätter in de extra anpassningar som behövs inom ramen för den ordinarie undervisningen om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Skolan har även goda rutiner och metoder för att utreda elevers behov av stöd som grund för åtgärdsprogram. Vid våra intervjuer med såväl elever, personal som vårdnadshavare ger dessa en bild av att alla är nöjda med detta arbete. Därmed är steg 1 uppnått.

Elevernas kunskapsutveckling dokumenteras i Unikum. Lärare följer upp och analyserar klassens resultat och justerar sina arbetsmetoder efter behov. Alla kunskapsmätningar ska ha en reflektion knuten till sig med fokus på stöd och utmaningar. I den individuella utvecklingsplanen dokumenteras varje elevs måluppfyllelse i olika ämnen i ett gemensamt dokument. I Drive redovisas de olika metoder som klasserna använt och resultatet av dessa. Skolan har en elevhälsa som arbetar förebyggande och främjar elevernas utveckling mot utbildningsmålen genom regelbundna EHT-möten för att åtgärder snabbt ska kunna sättas in vid behov. Elevhälsan arbetar också med kartläggning av riskfaktorer genom hälsosamtal i årskurs 2 och 6 samt genomför individuella intervjuer med alla åk 4-elever gällande deras förväntningar på de kommande tre åren. Härigenom är det tydligt att steg 2 är uppnått.

Skolan samlar in, följer upp och analyserar resultat på individ-, grupp- och skolnivå som underlag för förbättringar av utbildningen med utgångspunkt från kommunens kartläggningsplan. I denna görs en individuell progressionsbedömning för att se hur eleven utvecklas. På skolnivå analyseras resultaten och de leder sedan till de åtgärder som behövs kommande termin. För att stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever i behov av sådant stöd arbetar skolan med utvecklande elevsamtal. Vidare finns ett stödteam som kan sättas in vid behov och samverkan sker också mellan mentorerna i skolan och fritidshemmet. Skolan har förankrade metoder för att öka andelen elever som når upp till kunskapskraven för nivån godkänd i årskurs 6. Det sker genom att arbeta med den enskilde eleven, som tillsammans med lärarna sätter upp delmål. Av tabellen nedan framgår att eleverna upplever att insatserna inom området är framgångsrika och steg 3 är uppnått.

Elevenkät F-2 <i>Svar i procent</i>	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
19) Lärarna frågar efter vad jag kan.	65	19	8	4	4
20) Jag tycker att mina lärare är bra.	92	6	0	2	0
21) Jag tycker att jag lär mig mycket i skolan.	79	15	4	0	2
22) Jag tycker att lärarna är bra på att tala om vad jag kan.	71	17	6	0	6

Elevenkät 3-6 <i>Svar i procent</i>	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
20) Mina lärare är kunniga.	81	16	3	0	0
21) Mina lärare ger mig utmaningar.	67	27	4	0	1
22) Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen i alla ämnen.	60	20	1	0	19
23) Jag tycker att jag når bra studieresultat.	53	36	1	1	9
24) Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet.	56	31	3	1	9

Skolan har utifrån de nationella styrdokumenterna utvecklat metoder för att säkerställa en likvärdig bedömning av kunskaper och färdigheter. Det görs genom sambedomningar av nationella prov samt genom diskussioner vid ämneskonferenser och klasskonferenser. Vidare används Skolverkets bedömningsstöd. Vid nationella prov sker sambedomningar gemensamt mellan skolorna i södra delen av kommunen och då deltar alltid en rektor. Av resultaten i tabell 2 kan utläsas att eleverna i årskurs 6 når mycket goda resultat. Resultaten i årskurs 3 är däremot betydligt sämre, vilket delvis kan förklaras av det låga elevantalet. Det räcker med att ytterligare ett par elever inte når godkänt för att resultaten ska sjunka. Två elever motsvarar tio procent av populationen. Efter samtal med personalen anser vi att detta kriterium på steg 4 är uppfyllt. Skolan har en väl utvecklad samverkan med fritidshemmet och arbetar mot samma kunskapsuppdrag, vilket bekräftas vid våra besök och intervjuer. Därmed är samtliga tre kriterier på steg 4 uppnådda.

Tabell 2: Måluppfyllelse, meritvärde och behörighet till gymnasieskolan

Kvalitetsområde Kunskaper och färdigheter	Enångers skola 2015/2016	Genomsnitt i Hudiksvalls kommun 2015/2016	Genomsnitt i riket 2015/2016 enligt Skolverket - Statistik <i>för 2016 publiceras</i> <i>olika datum under</i> <i>höstterminen 2017</i>
Procentandel elever godkända på nationellt prov, sv åk 3	59	73	°
Procentandel elever godkända på nationellt prov, ma åk 3	59	70	*
Procentandel elever godkända på nationellt prov, sv/sva åk 6	100	96	95,8/78,2
Procentandel elever godkända på nationellt prov, ma åk 6	100	93	94,5
Procentandel elever godkända på nationellt prov, en åk 6	100	94	94
Procentandel elever som nått lägsta kunskapskraven i samtliga ämnen, åk 6	93	83	79,2

Att lärare och skolläring kontinuerligt följer upp att elevernas lärande bygger på ett samspel mellan fakta, förståelse, färdigheter och förtrogenhet instämmer 45 procent av helt i, medan 30 procent instämmer till viss del. Vid våra samtal med lärarna förstår vi att de är väl medvetna om de fyra begreppen och vad de står för. Vi ser också exempel på detta i form av strukturer i svenska, engelska och matematik som finns uppsatta på väggarna i skolan.

Vidare präglas såväl skolans som fritidshemmets arbete av en medveten progression i lärandet. Exempelvis kan elever få delta vid lektioner i en högre klass och få tillgång till läromedel från högre klass samt även vara med och leda undervisning. Detta sker alltid med utgångspunkt från den enskilde eleven. Skolan arbetar medvetet med hållbar utveckling. Utöver nya områden inom projektet Grön flagg använder man läromedel som NTA-lådor. Skolan sänder också sin information digitalt i största möjliga utsträckning. På steg 5 uppnås därför samtliga kriterier.

Att skolan successivt har förbättrat sina kunskapsresultat under de senaste åren och bibehållit mycket goda resultat framgår av statistiken under de senaste fem åren, vilket är kravet för steg 6. Där befinner sig skolan idag. Skolan har visserligen en forskningsgrupp och när det gäller utnyttjande av "forskningsrön och beprövad erfarenhet" har ett arbete påbörjats, men vi granskare bedömer att steg 7 inte är uppnått. För att nå detta steg krävs ytterligare arbete.

I självvärderingen placerar de båda arbetslagen och skolläringen skolan på steg 6. Vi granskare placerar skolan på steg 6.

B. Normer och värden

Verksamheten börjar och slutar på avtalad tid och närvaron följs upp dagligen via Skolplatsen. Skolan har väl förankrade rutiner för mottagande av nya elever och en dokumenterad rutin "NY ELEV", som är väl genomtänkt och tydlig. Vid föräldrarintervju berättade en mamma hur väl mottagandet fungerat för hennes barn som nyligen flyttat till Enånger. Skolan klarar steg 1.

Den skolmiljö vi möter präglas av arbetsro såväl under lektionstid som i korridorer och gemensamma utrymmen. Bland de yngre eleverna instämmer 62 procent helt eller till stor del i enkätens påstående om arbetsro och bland de äldre är det 77 procent som instämmer helt eller till stor del. En liknande bild ger 80 procent av personalen och 62 procent av vårdnadshavarna. Skolan har en åtgärdsstrappa för studiero som finns anslagen i varje klassrum och som mentorerna påminner om vid varje läsårsstart och sedan återkommer till. Skolan har ett väl genomarbetat värdegrundsarbete. Det finns en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen finns i en elevnära version och den diskuteras såväl i skolan som på fritidshemmet och i föräldragrupper. Skolans arbete med ledarskap för elever där årskurs 6-eleverna har ett särskilt ansvar, har skapat en trygg miljö för samtliga elever, vilket bekräftas av såväl enkätsvaren som vid våra intervjuer. Steg 2 är klart uppnått.

Att skolan och fritidshemmet har en arbetsmiljö som skapar trygghet och god gemenskap är mycket tydligt när vi besöker verksamheten. Bilden bekräftas av enkätsvaren och även under våra intervjuer och samtal. Skolan och fritidshemmet mäter och följer kontinuerligt upp elevernas arbetsglädje och engagemang genom en årlig trivselenkät som från hösten 2017 ersatts av Qualis-enkäten. Vidare tas dessa frågor upp under medarbetarsamtal och utvecklingssamtal. Att förhållandet mellan personal och elever kännetecknas av förtroende

och ömsesidig respekt bekräftas vid våra samtal med elever och personal. I personalenkäten är det 100 procent, som instämmer helt eller till stor del i detta. Kriterierna för steg 3 är därmed uppnådda.

Eleverna har en fysisk arbetsmiljö som skapar trivsel och god gemenskap både i skolan och på fritidshemmet. Lokalerna är ljusa och välutrustade och här finns gott om utrymme. I de olika påståendena om detta i enkäten ligger andelen positiva instämmanden på över 90 procent och bland vårdnadshavarna är andelen positiva instämmanden 86 procent (steg 4). Skolans och fritidshemmets dokumenterade gemensamma värdegrund är förankrad bland personalen genom det arbete som redovisats under steg 2. Att skolan arbetar aktivt och medvetet för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles grundläggande demokratiska värderingar kan vi se i den dagliga verksamheten. Andra exempel på detta arbete är elevråd och fritidsråd som leds av elever. Samma bild får vi under våra samtal med personal och vårdnadshavare. De tre kriterierna för att nå steg 4 är således uppnådda.

Förankrade metoder finns för att skapa trygghet och trivsel samt för att hantera konflikter (steg 5). Åtgärdsrapport, trygghetsteamet, rastvärdar och en väl förankrad likabehandlingsplan är några av de metoder som används för att skapa trygghet och trivsel. Ledarskapsutbildningen är en annan framgångsrik metod för att de äldsta eleverna ska vara goda förebilder samt att eleverna ska bli ansvarsfulla medborgare. Skolan och fritidshemmet har väl dokumenterade rutiner och metoder för att hantera konflikter och förhindra diskriminering och kränkande behandling. Det handlar om att upptäcka, åtgärda och dokumentera olika åtgärder. Arbetet utvärderas kontinuerligt och vi får en bild av att arbetet bedrivs mycket systematiskt. Sammantaget klarar skolan då steg 5.

Vid våra besök ute i de olika verksamheterna framgår att skolan och fritidshemmen har en gemensam värdegrund som präglar det dagliga arbetet. De tre mål som genomsyrar arbetet är att alla elever och all personal ska vara i progression, att skolan utbildar framtidens ledare samt ett arbete utifrån de tre ledorden: jag kan, jag vill, jag vågar. Det är mycket tydligt att skolan når detta steg.

Skolans och fritidshemmets arbete med området normer och värden har kommit långt och är väl förankrat, men för att nå steg 7 måste kopplingen till forskningsrön och beprövad erfarenhet utvecklas ytterligare.

I självvärderingarna har ett arbetslag placerat skolan på steg 7 medan det andra arbetslaget och skolledningen stannat på steg 6. Vi placerar skolan på steg 6.

C. Elevernas ansvar för eget lärande

Alla elever i årskurs 1-5 har en individuell utvecklingsplan. Eleverna tränas i att med stigande ålder och mognad ta egna initiativ och öka sin förmåga att ta ett personligt ansvar för sitt lärande. Det sker genom att lärare och elever planerar nya arbetsområden tillsammans. Eleverna följer en s.k. elevinflytandeplan, som är progressiv och innebär att elevernas inflytande och ansvarstagande stiger med ökad kompetens och kunskap. Från förskoleklass till årskurs 6 finns en progression i ledarskap och inflytande. Enkätresultaten och våra samtal ger en likartad bild, vilket innebär att de två första stegen inom området är uppnådda.

För varje nytt arbetsområde finns en beskrivning av vilka mål som finns för arbetsområdet samt vilka förmågor som ska tränas och uppnås. Elevens lärande dokumenteras i Unikum, vilket även vårdnadshavarna har tillgång till. Det förs en ständig dialog med eleverna för att läraren ska försäkra sig om att eleven känner till och förstår målen. Även varje lektionspass har mål och förmågor som skrivs upp på tavlan. Av de äldre eleverna instämmer 92 procent helt eller till stor del i att de formulerar egna mål för sitt lärande. Att eleverna är vana vid att arbeta i demokratiska former är tydligt vid våra lektionsbesök. De är duktiga på att lyssna till varandra och hjälpa en kamrat som behöver någon extra förklaring. Vid en lektion om hållbar utveckling ändrar en lärare sitt upplägg efter att några elever framfört önskemål och man därefter gemensamt kommit fram till hur arbetet ska ske. Här är det tydligt att steg 3 är uppnått.

Lärarna stimulerar eleverna att bedöma sina egna resultat, reflektera över sitt lärande och utveckla olika sätt att lära. Dessa mål får sedan bli utgångspunkt för det vidare arbetet i skolan. Inför varje nytt arbetsområde går läraren igenom aktuell kursplan, diskuterar med eleverna och väljer ut lämpligt stoff för arbetet. Enligt inflytandeplanen får eleverna efterhand alltmer träning och insikt i målen och hur de bedöms i sitt lärande. Av enkäten framgår att 71 procent av de äldre eleverna instämmer i påståendet att den individuella utvecklingsplanen styr arbetet (steg 4).

Att lärarna stimulerar eleverna att bedöma sina egna resultat, reflektera över sitt eget lärande och utveckla olika sätt att lära ser vi exempel på i skolans progressionstänkande och användande av olika former av kamratbedömningar. Arbetssättet är mer utvecklat bland de äldre eleverna medan det krävs ett mer systematiskt arbete med de yngre eleverna för att de ska uppnå detta steg. Ett sätt är att utveckla arbetet med IUP och utvecklingssamtalen för den yngre elevgruppen. Här är lärarnas insatser viktiga och det är ett utvecklingsområde som skolan bör arbeta med för att nå steg 5. Eftersom steg 5 hänger nära samman med steg 6 har skolan goda förutsättningar att även nå detta steg.

Ett arbetslag och skolledningen placerar skolan på steg 4, det andra arbetslaget på steg 5. Vi placerar skolan på steg 4.

D. Arbetssätt och lärarroll

Eleverna har tillgång till aktuella och relevanta kunskapskällor, men många lärare i skolan prioriterar att arbeta fram egna läromedel. Obehöriga lärare och de som önskar har möjlighet att köpa traditionella läroböcker. Skolan har också ett välutrustat bibliotek som är gemensamt med kommunens bibliotek i Enånger. Varje elev får tillbringa ett arbetspass per vecka i biblioteket. Vid våra verksamhetsbesök ser vi exempel på olika arbetssätt och lärarroller. I en förskoleklass arbetar gruppen med ljud och bokstäver med hjälp av olika ansiktsuttryck. I årskurs 2 arbetar eleverna med hållbar utveckling genom att fundera kring papper, papp och återvinning. De skapar modeller av mjölkförpackningar och får skriva egna reflektioner utifrån detta tema. Ett annat inslag är att eleverna gruppvis gör Jeopardyfrågor med svar i form av ett tal. Alla dessa exempel visar både på kreativitet, nyfikenhet och självförtroende. Det är tydligt att skolan stimulerar elevernas nyfikenhet och lust att lära. Såväl individuellt som vid teammöten dokumenterar och utvärderar lärarna regelbundet arbetssätt och arbetsformer. Enkätsvaren bekräftar vår bild, då 84 procent av de yngre eleverna och 93 procent av de äldre eleverna instämmer helt eller till stor del i att de får "arbeta på många olika sätt". Det visar att de två första stegen inom detta område har uppnåtts.

Lärarna planerar och genomför undervisningen med utgångspunkt i nationella mål, skolans mål samt elevernas intressen och deras IUP (åk 1-5) genom att alla utgår från styrdokumentet. Vid utvecklingssamtalen upprättas en framåtsyftande planering som utgår från lärarens redovisning av skolans insatser i samband med elevens, vårdnadshavarens och lärarens samtal om elevens starka sidor, såväl ämnesspecifika styrkor som motivation, vilja och intressen. Vid detta samtal uttrycker läraren positiva förväntningar på eleven. Problemlösning och kritiskt granskande är naturliga inslag i lärandet som vi möter och redovisar under steg 2. Teamen har en stående punkt där olika arbetssätt och arbetsformer diskuteras och analyseras. En mall på Google Drive används för dokumentation där såväl skola som fritidshem regelbundet utvärderar arbetssätt och arbetsformer. Mallen behandlas vid de gemensamma teamträffarna. Här visar således skolan att man når steg 3.

Att skolan och fritidshemmet genomgående tillämpar arbetssätt och arbetsformer som ger utmaningar och skapar helhetsperspektiv i samverkan mellan ämnen ser vi olika exempel på, bland annat en lektion om hållbar utveckling, där svenska, bild och no samverkar. Skolan erbjuder också eleverna ett antal möjligheter till fysisk aktivitet förutom de schemalagda undervisningstimmarna. Ett exempel är morgonrörelsen om 10-15 minuter som årskurs 6-eleverna leder varje morgon från måndag till torsdag för samtliga elever. Det är ett mycket väl fungerande och uppskattat inslag. Morgonrörelsen bidrar också till en ökad lust att lära enligt samstämmiga vittnesmål. Skolan har också en uppmärkt hälsoslinga som eleverna använder flera gånger i veckan. Skolan når steg 4.

Även kriterierna för steg 5 uppnås. Skolan har två IKT-ansvariga samt ett väl fungerande datatek som gör att det går att hitta bra programvaror. Specialläraren har stor kompetens då det gäller kompensatoriska hjälpmedel. Skolan har två klassuppsättningar av Chromebooks med tillhörande headset som bokas via en digital kalender. Vidare finns en smartboard och en datakanon i varje klassrum. Det finns också en väl genomtänkt kompetensutvecklingsplan inom detta område. Trots att inte varje elev har en egen dator får vi uppfattningen att den digitala tekniken är ändamålsenlig och en integrerad del i lärandet. Lärarna utvärderar och jämför olika arbetssätt och arbetsformer inom ämnen/ämnesområden för att ta reda på vilka som har bäst effekt. Det görs på teamträffarna där olika arbetssätt och arbetsformer diskuteras och resultaten leder till förändringar som behöver göras på såväl kort som lång sikt. Skolan

och fritidshemmet har en medveten strävan att i all undervisning låta eleverna pröva och utveckla olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans, vilket sker i samarbete med den kommunala Kulturskolan. Kulturpedagogerna kommer till skolan och genomför aktiviteterna. Varje vecka har eleverna 60 minuter val, där de bland annat kan välja bild och musik. I det dagliga arbetet används musik och sång för att befästa kunskaperna. Bild används för att gestalta känslor och budskap. På fritidshemmet finns inslag av bild, dans, drama och musik i de dagliga aktiviteterna.

De tre kriterierna för att nå till steg 6 uppnås inte, men skolan är på god väg att uppnå alla. Vår bedömning som granskare är att detta är ett område som bör prioriteras när det gäller det fortsatta utvecklingsarbetet.

Samtliga arbetslag placerar skolan på steg 5. Vi granskare placerar skolan på steg 5.

E. Delaktighet

Eleverna och föräldrarna/vårdnadshavarna har möjlighet att påverka miljö- och trivselsfrågor på många sätt. Skolan arbetar efter en väl förankrad och tydlig elevinflytandeplan. Från 2017 använder skolan Qualisenkäten i stället för kommunens trivselenkät. Personal och elever går tillsammans igenom resultaten och prioriterar förbättringsområden. Genom elevrådet, klassråden och fritidsrådet och andra samlingar har eleverna många forum för inflytande. Förutom dessa gör arbetet med Qualisenkäten eleverna delaktiga i det kontinuerliga kvalitetsarbetet. Genom föräldramöten och föräldraföreningen har vårdnadshavarna goda möjligheter att påverka verksamheten. Vid våra besök upplever vi att skolan och fritidshemmet har ett inbjudande klimat som skapar delaktighet. Samma bild ger våra intervjuer med såväl elever, vårdnadshavare som personal. Personalenkäten visar att 85 procent anser att de uppmuntrar vårdnadshavarna att engagera sig i verksamheten. Vårdnadshavarna berättar också att de uppmuntras via hemsidan och veckobrev att engagera sig i verksamheten. Enkätresultaten ger en likartad bild. Bland de yngre eleverna instämmer 75 procent och bland de äldre eleverna 96 procent i att de får vara med och påverka i skolan. Steg 1 och 2 inom området är uppnått.

Ledning och personal tar systematiskt med eleverna i skolans planeringsprocesser genom att ledningen deltar i alla elevrådsmöten. Elevrådet har gått från redovisning av önskelistor till ett reellt inflytande i frågor som utgår från av eleverna identifierade behov. Exempel på detta är en kampanj mot dåligt språkbruk och att utse skolans snyggaste toalett. Eleverna deltar också i uppläggningsplaneringen av undervisningen genom planering av hur vissa moment ska genomföras och redovisas. Att eleverna är med i skolans planeringsprocesser instämmer 60 procent av personalen helt eller till stor del i, medan 35 procent instämmer till viss del. Genom den årliga Qualisenkäten ges vårdnadshavarna möjlighet att delta i kvalitetsarbetet. Härmed visas att steg 3 uppnås.

Skolan och fritidshemmet utvärderar och utvecklar kontinuerligt metoder för att göra eleverna delaktiga genom diskussioner och reflektioner i klasserna och i fritidshemmet. I samband med utvecklingssamtalen gör eleverna en självskattningsenkät på Unikum för att därigenom få underlag för hur delaktigheten ska öka. Olika metoder prövas också för att engagera och intressera vårdnadshavarna via sociala medier att besöka skolan spontant. Att såväl skolan som fritidshemmet involverar elever och vårdnadshavare i arbetet med utveckling av verksamheten följs upp genom Qualisenkäten. Enkäten används senare för

analys av framgångsfaktorer och förbättringsområden i den fortsatta verksamheten. Detta visar att skolan når både steg 4 och steg 5.

Skolan och fritidshemmet involverar eleverna och föräldrarna/vårdnadshavarna i arbetet med utveckling och förbättring av verksamheten genom att utgå från resultaten av enkäter och utvecklingssamtal samt från olika möten mellan skolan och vårdnadshavarna. Lärarna diskuterar kontinuerligt med eleverna om mål för arbetet och hur dessa ska nås. Genom att tydliggöra mål, kunskapskrav och förmågor får eleverna syn på sitt eget lärande, sina behov och vilka utmaningar de behöver. Vid dessa samtal synliggörs elevernas önskemål och behov och därigenom skapas underlag för hur det fortsatta arbetet ska drivas vidare för att öka elevernas delaktighet. Detta arbete visar att skolan når steg 6.

Att skolan och fritidshemmet bedriver ett systematiskt förbättringsarbete när det gäller elevernas och föräldrarnas/vårdnadshavarnas delaktighet med utgångspunkt i forskningsrön och beprövad erfarenhet ser vi däremot inga tydliga belägg för. Här finns det fortsatta utvecklingsmöjligheter att arbeta vidare med.

Ett arbetslag bedömer att skolan befinner sig på steg 4 medan skolledningen och det andra arbetslaget bedömer att skolan når steg 6. Vi placerar skolan på steg 6.

F. Organisation

Tabell 3: Total sjukfrånvaro

Kvalitetsområde Organisation	Enångers skola år 2016	Genomsnitt i Hudiksvalls kommun för all kommunal verksamhet år 2016	Genomsnitt i riket för all kommunal verksamhet år 2016 enligt SKL*
Total sjukfrånvaro per år	5,95 %	7,8 %	7,2 %

*Sveriges Kommuner
och Landsting

Tabell 4: Antal elever per lärare

Kvalitetsområde Organisation	Enångers skola år 2015/2016	Genomsnitt i Hudiksvalls kommun år 2015/2016	Genomsnitt i riket år 2015/2016 enligt Skolverket
Antal elever/lärare (heltidstjänst) gr	14,7	11,6	12,2

Av tabellerna 3 och 4 framgår att skolan har klart lägre total sjukfrånvaro än kommunen som helhet. När det gäller lärartätheten är den lägre än genomsnittet för Hudiksvalls kommun och även i jämförelse med riket.

Skolans och fritidshemmets organisation har en tydlig struktur och leds av en rektor. Skolledningen består utöver rektor av en biträdande rektor, som har ett särskilt ansvar för den andra skolenheten i grannbyn Njutånger. Biträdande rektor ansvarar också för skyddsronder, ute- och innemiljö samt samverkan med förskolan. För att sköta administrationen på de båda enheterna finns en 80-procentig tjänst. Skolan är organiserad i två arbetslag - F-2 och 3-6 med en gemensam teamledare. Även fritidshemmet är organiserat i ett arbetslag med en teamledare. Skolan har en väl fungerande organisation. Dessutom finns ett stödteam med en teamledare. Varje klass har en mentor. I de klasser där det finns elever från fritidshemmet finns även en fritidsmentor. Skolmentorer och fritidsmentorer samarbetar kring elevernas

kunskapsutveckling och måluppfyllelse. Rektorn följer regelbundet upp skolans och fritidshemmets organisation genom verksamhetsbesök, medarbetarsamtal, APT-möten, protokoll, rapporter och enkäter. Rektor tillämpar den öppna dörrens princip, vilket utmärker hela skolan. Att skolan har en väl fungerande organisation styrks genom att andelen positiva svar i personalenkäten är 100 procent. Det visar att skolan når både steg 1 och 2.

Skolan och fritidshemmet har ett väl fungerande beslutssystem, vilket framgår av såväl enkätsvaren som vid våra samtal och intervjuer. Tre grupper har inflytande på de beslut som rektor tar - eleverna via klassråd och elevråd, vårdnadshavarna via samråd och föräldraföreningen samt personalen via samtal, APT och MBL. Skolan och fritidshemmet har utformade och förankrade uppdrag på flera nivåer. Det gäller till exempel teamledare, mentorer och elevhälsoteamet. Skolan och fritidshemmet har en effektiv mötesstruktur som stödjer dialog. Tydliga möteskalendrar, fasta mötestider för olika grupper och mötesprotokoll på Google Drive visar att så är fallet. Rektor betonar att möten ej är kombinerade fikapauser. Att skolan har en bra mötesstruktur håller samtliga inom personalen med om enligt enkätsvaren. Kriterierna som krävs för att nå steg 3 är väl uppfyllda.

Att skolan och fritidshemmet har en väl fungerande organisation i arbetslag och ledningsgrupp som garanterar en god daglig verksamhet är uppenbart och framgår tydligt vid vårt besök. Samma bild ger också personalen vid våra samtal. Bilden av att skolan och fritidshemmet har en organisation som underlättar samarbete mellan förskoleklass, skola och fritidshemmet är lika tydlig. Skolformerna är väl integrerade lokalmässigt och har delvis gemensam personal. Skolan och fritidshemmet utvärderar kontinuerligt sin organisation och mötesstruktur i ledningsgruppen i samband med teamträffar och gemensamma APT. I februari varje år genomförs en studiedag med teamledarna för att gå igenom organisationen på kort sikt och inför kommande läsår. Det betyder att skolan uppnår steg 4.

Arbetslagen tar fullt ansvar för och följer upp varje elevs lärande och kunskapsutveckling. Elevernas fokus på lärandet och den egna utvecklingen har därigenom ökat. Mentorerna har ett särskilt ansvar men skolan har även en elevsyn, som präglas av att skolans elever är allas elever. Ett ökat samarbete mellan skola och fritidshem har inneburit att fritidspersonalen kan komplettera skolans pedagogiska verksamhet. Läroplanen används när aktiviteter på fritidshemmet planeras och då utgår man från elevernas behov, vilket leder till en varierad undervisning. Arbetslagen prioriterar och fördelar arbetsuppgifter genom att utnyttja allas kompetens och balansera arbetsbelastningen. Vid veckans teammöten fördelas det dagliga arbetet så jämnt som möjligt. Ansvarsområden utgår från den enskildes kompetens. Prioriteringar görs utifrån vad som måste ske snabbt och vad som kan vänta samt vilka behov som finns. Av svaren på enkäten framgår att 95 procent instämmer i att det egna arbetslaget fungerar väl och 85 procent håller med om att det egna arbetslaget prioriterar och fördelar arbetsuppgifter, vilket visar att steg 5 har uppnåtts.

Skolan och fritidshemmet har en organisation som stödjer utveckling och som utvecklas med sitt uppdrag genom att se till att medarbetarna tilldelas uppdrag på en nivå som är utmanande. Genom att arbeta med Qualisområdena och synliggöra dessa på ett Excelark, där grön färg visar vad som uppnåtts, gul färg att man är på väg och röd färg vad som ännu ej uppnåtts, så vet alla var skolan befinner sig och vilka utmaningar man måste ta tag i. Personalen på fritidshemmet har en gemensam timme per vecka då verksamhetsutveckling inom alla områden fokuseras. Det som beslutas, utförs därefter och följs upp varje månad. Vi får en bild av en verksamhet som utvecklas med sitt uppdrag, vilket är kravet för att nå steg 6.

Att organisationens alla delar samverkar och därigenom successivt ökar måluppfyllelsen är tydligt och har också beskrivits under steg 6. Utvärderingar av att den egna organisationen stödjer genomförandet av det nationella uppdraget och det sker med stor systematik. Utvärderingar sker på flera plan, dels inom Enångerskolans personalgrupp, dels inom rektorsgruppen för SYD, som består av sju rektorsområden. Rektor ansvarar för att utifrån medarbetarnas reflektioner och med Qualis som grund utvärdera skolans resultat mot läroplanen mål. Utöver resultaten av NP följs verksamhetsmålen upp. Hela kvalitetssystemet som finns i Hypergene underlättar att den röda tråden blir synligare. Det genomtänkta och systematiska kvalitetsarbetet leder till att vi bedömer att skolan når steg 7.

Samtliga arbetslag och skolledningen gör bedömningen att skolan har nått steg 7. Vi granskare placerar skolan på steg 7.

G. Styrning och ledarskap

Skolan och fritidshemmet har tre prioriterade mål innevarande läsår:

- Alla elever och all personal i progression
- Vi utbildar framtidens ledare
- Jag kan, jag vill, jag vågar

Att personalen har kännedom om skolans och fritidshemmets prioriterade mål är tydligt vid våra samtal och det bekräftas även av att samtlig personal instämmer helt eller till stor del i samma påstående i personalenkäten (steg 1).

Vid våra samtal med eleverna framgår att de har god kännedom om två av skolans och fritidshemmets tre prioriterade mål. Progressionsmålet är inte lika väl känt till namnet men däremot till innehållet. Bland de äldre eleverna är det 75 procent som bekräftar att de känner till skolans prioriterade mål och 83 procent som instämmer i att de känner till kursplanemålen. Skolan och fritidshemmet dokumenterar och utvärderar sina prioriterade mål flera gånger under läsåret och det redovisas av rektor efter läsåret i kvalitetssystemet Hypergene. Vår bild av att skolan och fritidshemmet har ett öppet och tillgängligt ledarskap på alla nivåer är entydig (steg 2). Svaren på påståendet "Jag känner mig sedd och bekräftad av ledningen" i personalenkäten är till 100 procent positiva. Steg 2 är därmed uppnått.

Skolan och fritidshemmet har ett ledarskap på alla nivåer som skapar delaktighet och förståelse för uppdraget genom att det finns en delaktighet i personalgruppen som en naturlig del av beslutsfattandet. Qualisarbetet ger skolan och fritidshemmet möjlighet att diskutera och genomlysna verksamheten och att komma fram till vilka målen är och hur dessa ska nås. Alla möten i de olika arbetsgrupperna har en mötesstruktur som stödjer planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Enkätsvaren visar också att samtliga inom personalen anser att skolan aktivt driver utveckling och 95 procent anser att skolledningen är öppen och tillgänglig i sitt ledarskap. Att skolan på detta sätt når steg 3 är tydligt.

Det finns fungerande mål och utvärderingar på alla nivåer som ligger till grund för fortsatt utveckling och skolan arbetar systematiskt med de elva områdena inom Qualistrappan. Teamen utvärderar och analyserar resultaten på individ- och gruppnivå och i kvalitetsrapporter gör de sina analyser på grupp- och skolnivå. Genom samsynen på skolans uppdrag med klart definierade deluppdrag och en tydlig mötesstruktur framgår det att

ledarskapet är tydligt och strategiskt på alla nivåer. Det framgår också av såväl enkätsvaren som våra samtal med olika grupper. Rektor uppmuntrar personalen att analysera och pröva sina egna erfarenheter samt jämföra dem med andras genom att arbeta med kollegialt lärande i teamen och med olika ämnesnätverk inom kommunen. Erfarenhetsutbyten äger rum inom och mellan EHT-nätverk och nätverk med fritidshemmen inom kommunen. Skolan och fritidshemmet visar därmed att de når steg 4.

Genom spontana verksamhetsbesök och genom att uppmuntra och efterfråga variation i undervisningen stimulerar rektor arbetet med att genomföra skolans och fritidshemmets mål. Rektor återkopplar vid besöken och medarbetarsamtalen. Teamledarna har utsetts med tanke på deras förmåga att leda och driva utveckling medan EHT arbetar med att säkerställa att elevhälsan handlar om lärande och inte om beteenden. Dessa exempel visar att det finns ett tydligt ledarskap för lärandet i alla delar av verksamheten. Att all personal är väl insatt i och känner sig delaktig i det systematiska kvalitetsarbetet får vi belägg för vid våra samtal. Enkäten förstärker denna bild då 90 procent av de svarande bekräftar att de känner sig delaktiga i skolans utveckling och systematiska kvalitetsarbete. Vi får tydlig bekräftelse på att steg 5 är uppnått.

Mål och utvärdering utgör grund för systematiska förbättringar på samtliga nivåer. På enhetsnivå arbetar skolan med det Excelark som tagits fram utifrån Qualiskriterierna. Där framgår vilken del av läroplanen skolan arbetar med, vilket politiskt mål och vilket Qualisområde som berörs. I detta redovisas åtgärder, ansvariga, tidsplan samt vilka uppföljningar som gjorts och uppnådda resultat. På skolnivå analyserar och dokumenterar rektor resultat och åtgärder efter att personalen diskuterat frågan. De åtgärder som beslutas förs in i nästa års planering som i sin tur följs upp vid nästa årsskifte. I skolan och fritidshemmet pågår en ständig process som blivit en naturlig del av verksamheten. Att steg 6 uppnås är därmed tydligt.

Att personalen på skolan och fritidshemmet uppvisar ett förhållningssätt som utmärks av en strävan att driva ett systematiskt kvalitetsarbete är uppenbart. Skolan har också inrättat en forskningsgrupp som är ett intressant initiativ och ett embryo för att utveckla arbetet med koppling till forskningsrön och beprövad erfarenhet. Steg 7 är emellertid inte uppnått men skolan har goda möjligheter att driva detta vidare.

Ett arbetslag placerar skolan på steg 4 medan det andra laget placerar skolan på steg 7. Även skolledningen placerar skolan på steg 7. Vi granskare placerar skolan på steg 6.

H. Kommunikation

Skolan har väl förankrade rutiner för hur Information ges vid inträffade händelser och uppkomna behov samt kommungemensamma skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. För att sprida information, kunskaper och erfarenheter används ett antal olika kanaler såsom skolans sidor på Sites med årets planer, rutiner och kalendarium, men även en ruta med aktuell information. Därutöver finns veckobrev från mentorerna till vårdnadshavarna via Sites. Skolan och fritidshemmet har väl etablerade rutiner och utarbetade handlingsplaner för samverkan med berörda förskolor och grundskolor. Njutångers och Enångers skolor samarbetar inom de flesta områden. Varje år görs sambedömningar inom hela rektorsområdet SYD. Fritidshemmets personal är med vid förskolans överlämning till skolan. Vårdnadshavarna bekräftar också vid vår intervju att de är

nöjda med informationen. I enkäten svarar 91 procent positivt när det gäller skolans och 70 procent positivt när det gäller fritidshemmets information. Svaren i personalenkäten ger en likartad bild, då 95 procent håller med om att det råder en förtroendefull kommunikation på skolan. Att skolan når steg 1, 2 och 3 är därmed belagt.

Modern teknik används för att förbättra service och kommunikation internt genom ett väl utbyggt och väl fungerande intranät. Genom att samla all information på Sites är all information tillgänglig för alla som behöver den. Den externa kommunikationen till föräldrarna äger i huvudsak rum via digitala tekniker som Sites och men även via SMS och e-post. Enångers skola har ett övergripande ämnesnätverk inom rektorsområde SYD där många av pedagogerna medverkar. Samarbetet med förskoleklassen och förskolorna i kommunen utvecklas nu alltmer till att även omfatta samarbete kring pedagogiska frågor. Läraren i förskoleklassen följer alltid årskurs 1 kommande läsår. Därigenom är det klart att steg 4 är uppnått.

Skolan har en etablerad kommunikation med arbetslivet, socialtjänsten, myndigheter och närsamhället i övrigt genom de nätverk som etablerats mellan skolan och olika kommunala myndigheter. Elevhälsoteamet har exempelvis månatliga möten med socialtjänsten och kommunens centrala elevhälsoteam. Inom såväl skolan som fritidshemmet genomförs studiebesök hos olika näringsidkare och organisationer i kommunen. Samarbetet med skolbiblioteket, som också fungerar som ett av kommunens allmänna bibliotek är sedan länge väletablerat. I påståendet "Vi har en etablerad kommunikation med närsamhället och andra intressenter" instämmer 55 procent av personalen till stor del, 35 procent till viss del och 10 procent svarar Vet ej.

Däremot ser vi inte några exempel på att skolan och fritidshemmet arbetar systematiskt med att samla in och omsätta resultat av omvärldsbevakning och det är ett område som skolan därför bör utveckla. Skolan och fritidshemmet håller på att bygga upp ett visst samarbete med Gävle högskola, men det är ännu inte särskilt utvecklat. Det innebär att skolan i nuläget inte når steg 6.

Såväl arbetslagen som skolledningen placerar skolan på steg 4. Vi granskare placerar skolan på steg 4.

I. Kompetens

Tabell 5: Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen

Kvalitetsområde Kompetens	Enångers skola år 2016/2017	Genomsnitt i Hudiksvalls kommun år 2016/2017	Genomsnitt i riket år 2016/2017 enligt Skolverket
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen	61 %	76,4 %	82,2 %

Som nämnts under området Organisation är andelen lärare med pedagogisk lärarexamen lägre än genomsnittet för Hudiksvalls kommun liksom för riket i övrigt. Ledningen är väl medveten om detta och arbetar med att skapa möjligheter för att de lärare, som inte har en fullständig utbildning ska kunna gå kompletteringskurser. Alla som inte är behöriga måste gå en pedagogisk introduktionskurs i kommunen och samarbete sker med lärarutbildningen i Gävle för att underlätta för lärare att komplettera. Behöriga lärare erbjuds 10 000 kr i bidrag

om de flyttar till kommunen. Vid våra samtal framkommer det att alla arbetar för att få utbildad personal till skolan främst genom att framhålla skolans goda rykte. Skolan har en väl genomarbetad plan för introduktion av nyanställda. De grundläggande kriterier som krävs för steg 1 är således uppnådda.

Att kompetensutvecklingen är kopplad till individens, arbetslagens och skolans behov framgår av den plan med utbildningsinsatser som utarbetas årligen. Planerna görs såväl för individer som för hela skolan. Personalen håller med vid våra samtal och det bekräftas även av enkätsvaren genom att 95 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att "kompetensutvecklingen utgår från skolans, arbetslagens och individens behov". Insatser för ökad kompetens sker under hela året och drivs av målet att såväl elever som personal ska vara i progression. Att skolan har högprioriterat kompetensutvecklingen instämmer 65 procent av personalen i, medan 30 procent instämmer till viss del. Vid samtal framgår att andelen positiva egentligen torde vara högre och Såväl personalen som ledningen anser att skolan och fritidshemmet avsätter goda resurser till kompetensutveckling. Här får vi belägg för att steg 3 uppnås.

Uppföljning och tillämpning av genomförda kompetensutvecklingsinsatser görs regelbundet. Uppföljningar görs under medarbetarsamtalen och vid redovisning av genomförda utbildningar eller kurser i samband med teammöten. Då diskuteras vilka uppsatta mål som nåtts samt hur den vidare utvecklingen ska drivas (steg 4). Trots att skolan och fritidshemmet har en stor del lärare som ännu inte fått legitimation finns det en god kontinuitet i bemanningen och behöriga lärare ersätter icke behöriga efter hand. Att det råder ett gott klimat och att all personal drar åt samma håll samt hjälps åt får vi tydliga belägg för. Vi ser en verksamhet som fungerar väl även i ett bemanningsperspektiv. Genom att även det andra kriteriet är uppnått når skolan steg 4.

Däremot får vi inga bevis för att det finns någon systematisk tillämpning av att kompetensutvecklingen är grundad på utvärderingar med koppling till skolans och fritidshemmets långsiktiga utveckling. Att detta behöver utvecklas blir också tydligt vid våra personalsamtal och det ser vi som ett viktigt utvecklingsområde. Att skolan och fritidshemmet tillämpar framgångsrika metoder för att rekrytera personal på kort och lång sikt är ett annat område som skolan idag arbetar aktivt med, vilket nämnts ovan. Det är ett område som dock kan utvecklas ytterligare. Det innebär att skolan idag inte når upp till steg 5, men personalen är medveten om att det är ett viktigt område att arbeta vidare med.

Såväl arbetslag som skolledning placerar skolan på steg 4. Vi granskare placerar skolan på steg 4.

J. Resursutnyttjande

Tabell 6: Kostnader och nettoresultat

Kvalitetsområde Resursutnyttjande	Enångers skola år 2016	Genomsnitt i Hudiksvalls kommun år 2016	Genomsnitt i riket år 2016 enligt Skolverket
Totalkostnad per elev	89 771 kr	99 200 kr	103 500 kr
Kostnad per elev för undervisning	42 849 kr	53 300 kr	56 500 kr
Totalkostnad per elev exklusive lokaler	72 343 kr	83 100 kr	85 500 kr
Kostnad per elev för läromedel	3 636 kr	6 300 kr	-----
Nettoresultat vid senaste bokslut	184 000 kr	-----	-----
Lokalkostnad per elev	17 397 kr	16 100 kr	18 100 kr

Skolans ekonomi är i balans och ekonomisk uppföljning görs av löpande intäkter och kostnader. Rektor följer varje månad upp det ekonomiska läget och gör en månadsuppföljning till förvaltningen. Prognoser görs i relation till budget och utfall. Delårs- och helårsbokslut redovisas för förvaltningen som sammanställer och redovisar för politiken. Det framgår att det är ordning och reda i ekonomin, vilket innebär att steg 1 och 2 inom detta område har uppnåtts.

Vid alla APT-möten är budget och ekonomi en stående punkt. Alla beslut om inköp av läromedel och förbrukningsmaterial görs av teamen. Beslut om investeringar diskuteras även i teamen och beslutas av rektor. Skolans och fritidshemmets resursfördelning är anpassad till elevernas behov av utveckling och stöd genom att stödteamet var fjärde vecka gör en kartläggning utifrån ansökningar från undervisande lärare. Därefter fördelas personalresurserna i stödteamet. Speciallärarna har ansvar för hjälpmedel på skolan och arbetar efter policyn att alla elever ska få vad de behöver, varken mer eller mindre. Resursfördelningen anpassas efter uppkomna behov under läsårets gång. Rektor säkerställer att stöd och resurser finns för det systematiska kvalitetsarbetet genom att tid avsätts för såväl skolteamen som fritidshemsteamet. Att skolans personal känner till hur resurserna utnyttjas får vi tydliga bevis för vid våra samtal. I enkäten är andelen positiva svar 85 procent. Steg 3 är därmed väl uppnått.

Metoder för resurshantering utvecklas på flera nivåer. Exempel på individnivå kan vara en arbetsmiljöinsats eller att en oerfaren lärare får extra undervisningsmaterial. På gruppnivå kan det handla om behov av kompetensutveckling inom ett område. Skolledningen och de olika teamen diskuterar kontinuerligt resurshantering. Tid avsätts för återkommande diskussioner om kvalitetssäkring av utbildningen, dvs. innehåll och arbetssätt såväl gemensamt vid APT som i de olika teamen. Personalen har två timmar per månad avsatta för Qualisarbete och fritidshemmets personal en timma per vecka. I syfte att skapa kontinuitet i kvalitetsarbetet används Drive för att dokumentera resultaten av arbetssätt och arbetsformer samt olika planer, t.ex. rörande diskriminering och kränkande behandling. De båda kriterierna för att nå steg 4 är uppfyllda.

På teamträffarna följer skolan och fritidshemmet upp hur det har gått med resursutnyttjandet genom att analysera hur stödpersoner och mentorer på bästa sätt får använda sin kompetens.

Teamledarna är ansvariga och rektor följer upp genom teamledarmöten. Genom att följa och diskutera det ekonomiska läget kan skolan snabbt genomföra åtgärder i syfte att inga stora läckage ska förekomma. Vår bild är att skolan utnyttjar sina resurser väl i alla delar av verksamheten och därmed är steg 5 uppnått.

Rektor har en tydlig förväntan på att insatta resurser utnyttjas väl och leder till hög måluppfyllelse i det nationella uppdraget. Var fjärde vecka görs en uppföljning och om det upptäcks att förväntade resultat inte har uppnåtts så diskuteras en förändring och förslag till lösningar tas fram. Det övergripande syftet är att eleverna ska bli så självständiga som möjligt. De ska kunna leda sin egen kunskapsutveckling och kunna använda de hjälpmedel som finns för att nå så hög måluppfyllelse som möjligt. Det sker med hjälp av kartläggningsplanen, bedömningsstöd, nationella prov och betyg i årskurs 6 (steg 6). För att nå steg 6 krävs även att skolan når lägst steg 4 inom kvalitetsområdena Kunskaper och färdigheter, Normer och värden samt Elevernas ansvar för eget lärande. Eftersom så är fallet, kan vi konstatera att steg 6 är uppnått.

All personal har fokus på och tillämpar metoder för god resurshantering, vilket bekräftas av vårt besök och i intervjuer med olika grupper på skolan. Personalen är medveten om vilka förutsättningar som finns och man hjälps åt att göra prioriteringar. Tillsammans utvecklar personalen metoder för att säkerställa att resurshanteringen är god och följs upp (steg 7).

Arbetslagen liksom ledningen placerar skolan på steg 7. Vi placerar skolan på steg 7.

K. Image

Skolan och fritidshemmet gör försök att påverka sin image genom att alltid sträva efter att sprida en positiv bild av skolan och informera om verksamheten både internt och externt. Skyltar inomhus och text på asfalten på skolgården påminner vårdnadshavare och andra besökare om detta.

Genom gott samarbete och samstämmighet bidrar de olika verksamheterna till skolans och fritidshemmets image. Det är nära till gemensamma beslut och såväl ledarskap som progression genomsyrar fritidshemmet, stödteamet och skolan. Skolan och fritidshemmet följer upp hur imagen har påverkats av de egna insatserna genom elevenkäten på Unikum. Vidare sker uppföljning med eleverna på elevrådsmöten, med föräldraföreningen och vid möten med förvaltningen och politiken. Detta bekräftar att steg 2 uppnås.

Skolan och fritidshemmet har flera metoder för att marknadsföra sig externt. Det sker kontinuerligt genom att sprida en positiv bild av skolan och att informera externt. På hemsidan beskrivs skolans profil samt digitala satsningar och på Sites finns en sida för vårdnadshavarna. Här samlas och sprids all information, inklusive veckobrev. En informationsfolder skickas ut till vårdnadshavarna samt till sökande personal. Skolan tipsar Hudiksvalls tidning när "något är på gång" och inte sällan skriver tidningen om detta. Det gör att vi anser att steg 3 uppnåtts.

Att skolan och fritidshemmet har metoder för att kontinuerligt utvärdera och förbättra sin image får vi inte bekräftat och det är något som skolan behöver arbeta ytterligare med. Det första kriteriet på steg 4 uppnås därmed inte. Däremot får vi belägg för att imagen speglar skolans och fritidshemmets förmåga att genomföra det nationella uppdraget genom att vi

tydligt ser att de tre gemensamma målen genomsyrar verksamheten. Det innebär att det andra kriteriet på steg 4 uppnås. Ett viktigt utvecklingsområde är att förbättra systematiken vid utvärderingen av skolans image.

Av enkätsvaren framgår att samtliga grupper svarar positivt på hur nöjd man är med sin skola. Bland de yngre eleverna är det 98 procent som uttrycker sig positivt och bland de äldre eleverna är det 93 procent. Av vårdnadshavarna är 89 procent positiva och av personalen 100 procent.

Såväl arbetslagen som skolledningen är eniga i sin bedömning att skolan når steg 3. Vi granskare placerar skolan på steg 3.

Slutomdöme

Enångers skola är en nyrenoverad och delvis nybyggd skola med ljusa och välutrustade lokaler som erbjuder en mycket god lärmiljö. Skolan har en mycket bra organisation som skapar trivsel och trygghet. En engagerad skolledning omgiven av väl motiverade, engagerade och kompetenta medarbetare skapar goda förutsättningar för att ge eleverna en bra utbildning. Eleverna är nöjda med sin utbildning och trivs på sin skola. Vi upplever en bra skola som har goda möjligheter att fortsätta utvecklingen av sin verksamhet ytterligare.

Detta är skolans första granskning och Enångers skola når 97 poäng och minst steg 3 inom samtliga områden. För certifiering enligt Qualis kvalitetssäkringssystem krävs minst 60 poäng och lägst 3 inom samtliga kvalitetsområden. Det innebär att skolan med god marginal blir certifierad.

Skolan har i stort kommit lika långt i arbetet med såväl huvudprocesserna som med stödprocesserna. Inom tre huvudprocesser och en stödprocess når skolan upp till steg 6, medan steg 7 uppnås inom två stödprocesser. De områden där Enångers skola kommit längst är följande:

- **Organisation:** Organisationen är strukturerad med tydliga uppdrag för alla medarbetare. Att den goda samverkan inom skolan successivt ökar måluppfyllelsen är tydligt. Utvärderingarna sker också med stor systematik och de visar att den egna organisationen stödjer genomförandet av det nationella uppdraget.
- **Resursutnyttjande:** All personal har fokus på och tillämpar metoder för god resurshantering. Personalen är väl insatt och medveten om vilka förutsättningar som finns för verksamheten och man hjälps åt för att göra prioriteringar. Tillsammans har man använt metoder för att säkerställa att resurshantering är god och följs upp

Ovanstående områden hänger samman och utgör en stabil grund, som ger goda förutsättningar för allt annat arbete på skolan. Andra starka områden är Kunskaper och färdigheter, Normer och värden, Delaktighet samt Styrning och ledarskap. Skolan har således en mycket stabil grund för sitt fortsatta utvecklingsarbete.

Inom några områden behöver skolan prioritera sitt systematiska kvalitetsarbete för att nå samma nivå som inom övriga områden. Detta gäller i första hand följande tre områden:

- **Elevernas ansvar för eget lärande:** När det gäller de äldre eleverna fungerar detta bra. Men när det gäller de yngre eleverna behöver skolan utveckla arbetet med IUP och de individuella utvecklingssamtalen.
- **Kompetens:** Visserligen följs genomförda kompetensutvecklingsinsatser upp regelbundet i samband med medarbetarsamtalen. Däremot finner vi inte att det sker någon systematisk tillämpning av genomförda kompetensutvecklingsinsatser. Att rekrytera behöriga lärare är också ett område som skolan behöver arbeta vidare med.
- **Image:** Skolan och fritidshemmet behöver mer systematiskt arbeta med att utveckla metoder för hur de kontinuerligt ska utvärdera och förbättra sin image. Genom att sätta mål, utvärdera och analysera resultaten ökar skolans och fritidshemmets förmåga att genomföra det nationella uppdraget.

Skolan har kommit långt i sitt kvalitetsarbete och även i systematiken med tydliga riktlinjer för att planera, dokumentera och utvärdera verksamhetens olika områden. Det är när det gäller kompetens och image som arbetet brister i systematik och detta är centralt att arbeta med. När det gäller elevernas ansvar för eget lärande gäller detta i första hand de yngre barnen.

Avslutningsvis vill vi tacka för det varma och välkomnande mottagande vi fick på skolan. Vårt besök var väl känt i förväg och i mycket god tid fick vi ett gediget och väl dokumenterat underlag. De frågor vi hade fick vi omedelbart respons på. Vi önskar skolan lycka till i det fortsatta kvalitetsarbetet.

Lidköping 2017-12-11

Stocksund 2017-12-11

Leif Jarlén

Sören Levén

Bilaga: Sammanställning av poäng.

Qualisgranskning - poängmatrix

Skola Enångers skola

Kvalitetsområden		Faktor	Steg							Poäng
			1	2	3	4	5	6	7	
A	Kunskaper och färdigheter	3						x		18
B	Normer och värden	2						x		12
C	Elevernas ansvar för eget lärande	2				x				8
D	Arbetsätt och lärarroll	2					x			10
E	Delaktighet	2						x		12
F	Organisation	1							x	7
G	Styrning och ledarskap	2						x		12
H	Kommunikation	1				x				4
I	Kompetens	1				x				4
J	Resursutnyttjande	1							x	7
K	Image	1			x					3

Poängsammanställning		Villkor
Enångers skola	97	
Certifiering - lägst	60	Alla kvalitetsområden steg 3 eller högre
Maxpoäng	126	